

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{4}$, an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4:50 fl.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:

odată 14 fil., a două
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Pomenirea eroilor maramurășeni.

Consistorul episcopesc din Gherla în ședința din 24 Iulie crt. a luat act cu plăcere de propunerea părintelui vicar al Maramurășului *Tit Bud* pentru a se ridica o biserică în memoria ostașilor români din Maramurăș, căzuți în războiul actual. Biserica va fi să se zidească sub muntele Petrosului, în apropierea vechei mănăstiri a Moiseului. Luăm și noi notiță cu plăcere despre acest act de pietate a românilor maramurășeni, pentru care nu putem avea decât cuvinte de laudă. Un singur adaus ne-am permite să facem: Numele eroilor morți pentru patrie, să nu se scrie în cartea de pomenire, ce se va depune în altarul bisericii — după cum prevede cercularul de mai jos, — ci să se graveze cu litere de aur pe lespezi de marmoră, ce vor împodobi pereții bisericii. Astfel numele lor glorios va fi pomenit și amintirea mai ușor eternizată.

Dăm în întregime cercularul părintelui vicar al Maramurășului:

„La sărbătorile ss. Apostoli Petru și Pavel dela Mănăstirea Moiseului am propus credincioșilor adunați în număr mare, ca să zidim în locul Mănăstirii celei vechi de lemn o capelă, o bisericuță *întru amintirea bravilor noștri ostași Maramurășeni* căzuți în luptele din războiul cel mare de acum.

Mănăstirea cea nouă de piatră precum este știut e gata, provăzută cu iconostas și pictată frumos prin dl docente din Vișeu de jos, Adrian Mărginean.

Înainte bisericii celei nouă stă, biserica cea veche de lemn, care se va strămuta de acolo.

Ca să nu rămână gol locul Mănăstirii celei vechi binecuvântată de atâtea rugăciuni și lacrimi de moși și strămoși noștri, am cugetat, că cu nimica nu se va putea eterniza memoria acelei biserițe, decât

dacă vom zidi acolo o altă bisericuță în memoria bravilor noștri fiii din Maramurăș căzuți pentru apărarea patriei și a Maramurășului servindu-se în aceea biserică pentru dâșii în tot anul sfinte Liturgii și Parastase la serbătorile ss. Apostoli Petru și Pavel, la serbătoarea Adormirii și a Nașterii Preacuratei Fecioară Maria.

Biserica va purta numele »*Biserica ridicată în memoria ostașilor români din Maramurăș căsuți în luptele din războiul din anii 1914—1915*«.

Abia să poate afla loc mai frumos pentru a se zidi o biserică în memoria acelor bravi ostași decât Mănăstirea Moiseului situată aproape de muntele Pietrosul sub poalele muntelui Traian, în apropierea vlei lui Dragoș și împrejurată cu păduri de brazi.

Cheltuielile de lipsă pentru zidirea bisericii aceleia mă rog să le deie însuși poporul românesc din Maramurăș. Vom primi oferte cu multămită și din alte părți.

Nu este sat în Maramurăș din care să nu fi luat parte cu sutele feciori și bărbați în luptele cele crâncene a războiului acestuia, și doară nu este nici un sat din care să nu fi căzut unul sau și mai mulți în luptele contra inamicilor iubitei noastre Țară.

Vom conserie numele lor, și cartea de pomenire eternă a lor se va depune în altarul bisericii în memoria lor zidită, dimpreună cu numele acelora, cari au concurs cu ajutoare pentru zidirea bisericii.

Te rog M. O. D-le să binevoești aceste a le publica în biserica și în parohia Frăției Tale și a îndemna credincioșii de acolo să concurgă fiecare după puterile sala cu ajutoare de bani la zidirea acelei biserici.

Părinții cari dobândesc ajutoare pentru soții săi, și toți aceia cari au frați și neamuri pe câmpul de luptă să concurgă cu câte o coroană-două, la ridicarea acelei biserici.

Frăția Ta să fi bun a face colectare și a însemna numele tuturor, cari vor da ajutoare pentru zidirea monumentului aceluia.

Banii colectați dimpreună cu lista ofertorilor să-i trimiți mie și

eu îi voi depune în banca noastră „Maramurășana“.

Sunt sigur, cumcă inteligența, poporul nostru cel bun și credincios, va da filerii săi pentru zidirea acelu monument, care și peste veacuri va vesti lumii vitejia fiilor noștri bravi din Regimentul 85 de linie și din Regimentul 12-lea al apărătorilor de Patrie.

Cred cumcă propusul credincios va afla mângăere știind, că la sf. Mănăstire dela Moiseiu se va face ruga pentru sufletele fiilor noștri ostași repausați, și atunci când noi deja nu vom fi.

Preacurata Fecioară Maria va cere dela Fiul său Isus, să primească în fericirea cea veșnică sufletele celor căzuți pentru apărarea patriei și a Maramurășului.

Adnotez cumcă pentru colecta aceasta și pentru zidirea acelu monument am cerut aprobarea Ilustrisimului Domn Episcop al nostru.

Incep lucrul acesta cerând darul lui Dumnezeu și binecuvântarea Preasfințitului nostru Arhieru.

Cu stimă frățească rămân: Mănăstirea Moiseului în sărbătoarea sf. Apostoli Petru și Pavel anul 1915.

Tit Bud

vicarul Maramurășului.

O audiență. — Servește spre mângăierea sufletească a tuturor, că precum în trecut, așa mai ales în aceste zile grele și de însemnătate istorică, Români s'au arătat iubitori de țară și fi credincioși ai Tronului Habsburgic nu numai cu vorba, ci cu faptele, cari le-au scris cu sânge pe paginile istoriei universale viitoare. Suntem patrioți nu numai prin fraze sunătoare, cari în timp de pace sunt atât de ieftine și ușoare de rostit, ci atât cei de acasă, cât și mai ales cei de pe câmpul de războiu aduc și au adus jertfe aproape de necrezut, cari dovedesc lumii întregi, că ținem la ce e al nostru, dar pentru țară și pentru Rege suntem gata să jertfim toate, și suflarea din urmă.

Oficios și neoficios se recunoaște purtarea vitejească, energică și plină de glorie a regimentelor curat românești, cari merg înainte ca eroii, fără să se tragă dela datorință, fără să șovăiească chiar și o clipă în jertfirea averii, sângelui și a vieții pentru țară și pentru tron.

Faptele regimentelor românești și a tuturor Românilor vorbesc mai strălucit, mai limpede și cu dovezi mai nerăsturnabile decât orice vorbe frumoase din peana măestră a celui mai de frunte artist: ele sunt tăete în granit și nu vor peri în veci. Și aceasta alipire a noastră către Tron trebuie să se manifesteze orișicând, dar mai ales în aceste zile istorice, până ce faptele sunt proaspete. E spre folosul neamului și a bisericii noastre a ținea vii legăturile cu tronul, ca astfel încrederea și iubirea împrumutată să nu fie răsturnabilă de vre-o putere vrășmașă.

În cadrul acestor idei ne place a releva cu mângâiere sufletească și cu speranțe mari faptul, că Ilustritatea Sa Episcopul de Oradea-Mare, s'a prezentat în audiență la cliromomul nostru *Carol Francisc Iosif*. Suntem sigur, că P. Sf. Sa a relevat, că poporul românesc își împlinește datorița față de țară și tron, atât pe câmpul de luptă, cât și acasă dovedind, că e credincios tronului Habsburgic.

Pasul fericit al P. Sf. Sale Episcopului e continuarea legăturilor noastre cu Tronul, căci e îndeobște cunoscută iubirea și bunăvoința, cu care adormitul în Domnul Francisc Ferdinand, fostul Moștenitor, a distins în toată vremea pe Episcopul nostru.

Bunăvoința arătată de Moștenitorul față de Ilustritatea Sa, se revarsă asupra neamului nostru întreg și asupra bisericii noastre, și astfel va fi baza unei înțelegeri depline între poporul nostru și între Domnul, care va conduce destinele țării noastre, și va fi întărirea și mângâierea noastră.

Coresp.

Aniversarea Regelui României.
București 12 Aug. — A 50-a aniversare a M. Sale Regelui Ferdinand a fost sărbătorită în întreaga țară cu cea mai mare însuflețire.

La Mitropolia din Capitală s'a oficiat un serviciu divin de către Mitropolitul Primat în prezența autorităților publice civile,

militare și a unui public ales. După Te-Deum persoanele oficiale s'au dus la palatul regal, unde s'au înscris în registre.

I. P. S. S. *Mitropolitul primat* a trimis la Sinaia următoarea telegramă pentru ziua nașterii M. S. Regelui Ferdinand I:

„Sfânta noastră Biserică Română, dimpreună cu tot poporul cu dragoste sărbătorind pentru primadată, ziua nașterii Majestății Voastre înălțat pe Tronul României. Noi, după ce am adresat călduroase rugăciuni de mulțumire și cerere de îndurare către Bunul Dumnezeu, pentru Țară, Tron și Dinastie, săvârșite în Catedrala Sântei Mitropolii, ca și în toate celelalte biserici ale Regatului, venim astăzi smeriți a Vă ruga pe Majestatea Voastră, ca să binevoiți a primi cele mai devotate și pline de încredințare felicitări, pe cari Vi le prezintăm în numele nostru și al întregului cler.

Dorim Majestății Voastre, ca împreună cu Majestatea Sa buna noastră Regină Maria, înconjurați de dragostea poporului, să aveți cea mai fericită viață îndelungată, spre buna realizare a tuturor dorințelor mari ale întregii Patrii Române. Imputerniciți fiind cu ajutorul lui Dumnezeu în aceste zile istorice, grele și anevoioase, cari au nevoie de mult curaj, bărbăție și înțelepciune, ca să îndreptați acum la cel mai bun liman corabia Statului, ajutați de înțelepții Neamului Românesc, trecând-o cu bun succes printre toate valurile mării vieții acesteia, prea mult turburată din toate părțile.

Să trăiți Majestatea Voastră, dimpreună cu buna și iubita noastră Regină Maria și cu toată Augusta Familie Regală, într'u mulți ani rodnici în fapte mărețe, pentru binele și înălțarea scumpei noastre Patrii Românie!

Să trăiască toate iubitele și dragutele vlăstare ale scumpei Dinastii Românești, nădejdea viitorului, spre fericirea tuturor!

Dumnezeu să ajute Majestății Voastre, ca România să crească și să înflorească, îndeplinindu-i-se prin Majestățile Voastre, toate secularele și legitimele ei aspirațiuni.

*KONON, Mitropolitul
Ungro-Vlahiei*

*

La Sinaia, în castelul Peleşor, a avut loc Marți un dejun de gală. D-l Ion I. *Brătianu*, președintele consiliului de ministrii, a prezentat felicitări în numele guvernului M. S. Regelui. Președintele consiliului a luat apoi parte la dejunul de gală dela castelul Peleşor.

*

M. S. Regele Ferdinand, a trimis I. P. S. S. Mitropolitului Primat D. D. dr. Konon, următoarea telegramă:

I. P. S. S. Mitropolitului Primat!

Pentru călduroasele și atât de bine simțite urări ce-Mi prezentați astăzi și din partea clerului, Vă aduc viile mele mulțumiri.

În vremurile de grea răspundere, mai mult decât ori-când, trebuie să ne îndreptăm gândul și rugăciunile noastre spre Atotputernicul. El ne va călăuzi spre a conduce scumpa noastră Țară cu bine.

Ferdinand.

Trei ani dela inaugurarea Hajdudorogh-ului. La 8 Iunie 1912 a fost publicată bulla Christifideles și astfel în anul acesta s'au terminat cei trei ani de preparare în vederea organizării definitive a diecezei maghiare. Cu termenul acesta ar fi să se introducă la serviciul divin limba oficială — greacă

Lărgirea drepturilor cetățenești în Germania. Foile anuntă, că în reichstagul din Berlin s'au luat hotărâri în-

FOITA.

Rănitul...

Căzu pe pusta frământată 'n sânge
Căzu rănit de moarte,
Gândindu-se la mama care-l plânge,
La turmele-i de oi, ce-i sunt departe...

Căzu copilul munților, căzu
În iarba roșe ca atâți de-ai lui,
Cari au murit de-atât omor sătui,
Cum moare el acu...

În vărele-atâtor camarazi,
Moare făcând al culmilor voinic...
Moare ca 'n umbra codrilor de brazi
Și nu-i mai cere bieteii vieții nimic...

De-odată, cu puterile lui toate,
Se mișcă, se ridică încet pe coate
Și stă așa, îngândurat privind,
Însăngeratul soare în apus...

Cu capul luminat de-un calm nespus,
În pulbera solară-acest cioban,
Pare-un superb legionar roman!...

Apusul roșu.

Coboară printre norii în apus,
Coboară încet însăngeratul soare...
Dureri ascunse prind să mă 'nțioare:
La lupte uriașe, 'ngrozitoare!...

Cu ore roșii, grele și pustii,
Se încheie încă-o zi,
În care au pierit îngrozitor,
Atâtea mii de inși,
Învingători semeți și bieți învinși,
Cari au plecat cu vee și cu zor
La lupte grele, pentru țara lor!...

Se încheie încă-o zi,
Cu ore roșii, grele și pustii,
Și 'n pacea astor duiosii solare,
Începe iar aceeași frământare,
Cu neguroase vrăji să mă 'nhoare...
Ca niște corbi scăpați din reci morminte,

Vin, vin mereu aducerile-aminte:
Sunt sufletele celor ce s'au dus,
Spre miazănoapte, miază-zi și-apus,
La lupte mari, cum n'au mai fost
[sub soare!...

Trenurile.

Jos lângă drum, pe unde trenuri trec,
Cosesc în iarba 'naltă albi coșasi...
Cosesc încet,
Moșnegi duiosi, cu plete albe lungi,
Cu ochii uzi și cu nesiguri pași...
Și când le văd că vin din fund de zare
Al lor bătrân și pacinic piept tresare
Și se opresc de-odată din cosit...
S'opresc duiosi și se proptesc pe coșe
Și-așteaptă până ce 'n fugă sgomotoase
Se pierd în zarea fără de sfârșit...
Și-așa privind pierduți, cum trec cu zor,
Pe fețe lacrimi le pornesc ușor,
Gândindu-se 'ai lor, ce ele 'n chin,
De-un an i-au dus și-acasă nu mai vin...

semnate privitor la o mai largă acordare a drepturilor. S'a admis o interpretare mai liberală a dreptului liberei întruniri și convenirile societăților și reuniunilor s'au scos de sub controlul organelor publice. S'a ținut prin măsura aceasta la ușurarea situației social-democraților, cari în adunările publice erau ținuți sub aspră controlă. Deodată cu dispozițiile aceste s'a abrogat și §-ul limbii, în urma căruia în adunări publice numai uzul limbii germane era încuviințat.

Severe măsuri militare în Basarabia. Cetim în „Universul“:

În ultimele zile, autoritățile rusești aplică măsuri militare foarte severe în toată Basarabia.

Toate trenurile ce sosesc din România, chiar dela frontieră sunt supuse unui control riguros.

Imediat toate vagoanele sunt ocupate de jandarmi.

Pasagerii nu au dreptul a părăsi cabinele ale căror perdele sunt lăsate și închise.

Aceste măsuri sunt păzite până la ieșirea din Chișineu.

Scopul acestor dispoziții este de a împiedeca pe călători să vadă marile concentrări de trupe ce se fac pe liniile ferate din Basarabia.

Case parohiale.

(Un răspuns.)

În Nr. 80 a. c. al prețuitului ziar „Unirea“ a apărut un articol de fond sub titlul de mai sus. L-am citit și eu deoarece preot fiind mă interesează și până la alineatul: „E lucru evident, că ar fi o sarcină absolut insuportabilă, dacă parohienii ar putea fi angajați la o continuă peregrinare în curtea popii, spre a-i repara tot ce s'a strică...“ în parte îl și subscriu, de aci încolo însă de loc nu. Drept aceea — cu permisiunea On. Red. — voiesc a-mi spune și eu părerea mea nu pentru a critica, ci pentru a lămurii, întrucât s'a poate, chestiunea.

Mă opresc la asertiunea, că „ar fi o sarcină insuportabilă pentru parohieni a peregrina încetinu la casa parohială și a repara tot, ce s'a strică...“

Pentru ce s'a fie insuportabilă? Casa parohială e a bisericii, a parohiei, precum e a parohiei și însuși biserica, și prin urmare parohia trebuie să o susție, repareze și îngrijească, precum o face aceasta și cu biserica. Sau doară s'a dat undeva caz ca poporul să fi pretins dela preot, ca el să repareze biserica, iar preotul să fi satisfăcut acestei pretenziuni nebazate? Iarăși pun în trebarea, că pentru ce s'a fie sarcină insuportabilă? Oare mai insuportabilă s'a fie pentru un popor, fie acela ori și cât de mic la număr, decât pentru un preot când e adevăr cunoscut, că „unde-i unul nu-i putere“? Un om singur, un preot, care ca începător ocupă o parohie, lipsit, putem să zicem chiar sărac, ca cei mai mulți — la un an sau doi sau doară chiar în primul an al păstoririi sale s'a se apuce de repararea caselor și superedificatelor parohiale, cari sunt aproape de ruină? Pe ce bază de drept s'ar putea constrânge preotul la așa ceva? Dacă cumva din crunta lui agonisală poate pune ceva și la o parte, înțeleg în anii primi ai păstoririi, până nu i-să înmulțește familia, căci mai târziu și

asa nu poate — aceea s'a speseze pentru repararea caselor parohiale, din cari, dacă dânsul închide ochii, familia lui e hniduită încă înainte de-a espira anul văduviei?

Dacă chiar s'ar face cândva un atare statut, care s'a pună repararea caselor parohiale în sarcina preoților, ceea ce însă sigur nu se va face nicicând, acela ar deveni iluzoriu deoarece atunci preoții aproape toți și-ar edifica case proprii, pe cari în caz de strămutare le-ar valora, deoarece 2—3 reparaturi mai mari la casele parohiale costă aproape cât una nouă.

Trec la al doilea pasaj: „Casa parohială e a preotului din momentul, ce s'a introduce“. Dacă așa stă lucrul, atunci și locuința învățătorului, pe care în sensul legii trebuie să i-o pună la dispoziție susținătorii de școală — încă e a lui fiind dator să o repareze deși realitatea ne dovedește contrariul. Tot astfel stăm și cu oficianții de stat. Cei dela băi pretutindenea sunt provăzuți cu locuință în natură și pentru susținerea și repararea fiecăreia e preliminară pe an o anumită sumă de bani, în proporție cu oficiul ce-l are respectivul și cu clasa de salarizare. Erariul nu zice că acelea locuințe sunt a respectivilor oficianți și că aceia sunt datori să le repareze, ci că sunt proprietatea lui. E drept, că erariul poate mai ușor suporta spesele reparării, dar aceasta e cu totul altă întrebare. Ceialalți oficianți, cari nu au cuartir în natură, primesc relut de cuartir de asemenea conform clasei lor de salarizare.

Locuința în natură sau relutul de cuartir s'a da oficianților de stat sau privați așa zicând ca o parte întregitoare a salariului și pentru a-le înlesni subzistența. Și acum dacă statul sau societățile private află de cuviincios ca s'a și provadă oficianții cu cuartir în natură sau cu relut de cuartir — zic oficianții, dintre cari mulți în privința calificației stau pe o treaptă cu mult mai inferioară decât preoțimea noastră, iar în privința salariului cu mult mai sus — au nu este drept și cuviincios sa se provadă cu acelea preoții, fără obligământul de a-le repara?

Ar fi o mare nedreptate ca preotul să fie silit a acoperi casele, superedificatele parohiale, a-le prevedea cu uși și ferestri și apoi sau din pedeapsă sau pentru aprițirea zelului dovedit în păstoria turmei, a fi transpus la alt beneficiu.

În dieceza noastră, practica e, că preotul trebuie să țină casele și superedificatele parohiale în ordine. În starea, în care le-a primit, înțeleg lăptura, ferestrele, cari s'a sparg în urma folosinței, nu însă dacă s'a sparg în urma unei tempestăți precum s'a întâmplat pe aci în anul trecut, când o gheață ne mai pomenita a spart toate ferestrele, din partea din care a venit, sau acoperământul, uși, cuptoare, pe cari le mistuie dintele timpului și folosința îndelungată.

Sună mai departe argumentarea astfel: „Nu este just, preotul să locuiască în case și altul să le îngrijească“ etc.

Eu din contra susțin tare, cumcă e foarte just, căci fiind preotul dator, ca cu ochi sgeri de cucuveică și ca o sentinelă pururea trează să grijească de binele vecinic și vremelnic al credincioșilor, stând totdeauna la dispoziția lor, sunt și aceștia datori la rândul lor ca s'a-i pună la dispoziție locuința conformă statutului său și pe aceea s'a o re-

pareze, când s'a recere, ca așa și succesorul său încă s'a o afle în ordine, căci doară și acesta pentru dânsii vine și apoi tocmai astfel s'a înconjură „greutățile și neplăcerile infinite“, căci doară antecesorul nu are nici o îndatorire față de succesorul său.

Autorul articolului amintit trage concluziunea: cumcă singurul remediu, prin care s'a asigura existența caselor parohiale e acela, că reparea aceloră s'a se pună în cărua preotului.

Eu însă susțin contrariul și anume, că repararea caselor parohiale trebuie să rămână pentru totdeauna în sarcina parohiilor, căci numai astfel s'a poate asigura susținerea aceloră, numai astfel s'a pot evita neplăcerile dintre antecesor, succesor și parohieni. Preotul e strămutabil, parohia însă și casele parohiale nu. După principiul legii civile, celce zidește casă pe pământul altuia nu și-o zidește lui, și tot astfel celce repara casa altuia, nu o repara pe sama sa, prin urmare la astfel de imposibilități nime nu s'a poate aștrânge.

Nici neplăceri nu s'a ivesc — pe tema aceasta — acolo unde biserica dispune de avere, ceea ce își poate câștiga chiar și cea mai săracă și mică parohie. Trebuie numai cercate și exploatate toate mijloacele și izvoarele, și dacă vre-o biserică nu dispune de avere, cauza este în primul rând preotul, care după zisa lui Vasile Ureche, punându-și capul pe tipsisie, nu s'a îngrijește nici de binele și bunăstarea bisericii, dar nici de-a familiei lui sau doară fiind prea râvnitor de binele lui propriu, interesele bisericii nu le bagă în samă.

Pe scurt, dacă preotul e la culmea misiunii lui având sau făcând fond pentru biserică, atunci casele parohiale s'a reparează fără certe și fără ca credincioșii să peregrineze acolo la fața locului — spre a face gălăgie — precum s'a face aceasta acolo, unde singurul remediu e urgisita repartiție.

Iacob Marga.

Războiul european.

Budapesta, 29 August. (Oficial).

Frontul rusesc. La Wladimir-Wolynskij am frânt frontul rusesc pe o estensiune de 250 km. Stabilimentele și edificiile incendiate arată drumul retragerii rușilor. Numărul prizonierilor s'a ridicat la 10,000. Trupele generalului de cavalerie Pflanzer-Baltin alătura de cari s'au distins în frângerea frontului rusesc de alaltăieri și trupele croate și regimentul de infanterie, ce poartă numele arhiducelui Friedrich, urmăresc pe inamic spre Bucac. Trupele lui Böhm-Ermolli au ocupat orașul Zlocow, incendiat de ruși. Armatele generalului Puchallo au respins mai multe ariergarde inimice și urmăresc pe ruși spre Luck. În regiunea Seresowo trupele austro-ungare au ajuns la laturile sud-ostice dela Bielowskaja—Pusca.

Frontul italian. Pe frontul dela Isonzo atacurile italiene s'au înverșunat, dar nicăiri nu au obținut vre-un rezultat. Pe platoul Doberdo am respins, în orele de noapte, atacul dat asupra Monte dei sei Busi. Înainte

de amiazi două regimente de glotași au dat atac asupra Monte San Michele. În unele locuri italienii au pătruns în tranșeele noastre, dar au fost respinși. Inimicul a dat atac de granate asupra capului de pod dela Görz, care a fost paralizat de contraatacul nostru. Capul de pod dela Tolmein a stat sub bombardări violente de artilerie, urmate de atacul alor două regimente de alpini. Atacul a fost respins. Asemenea n'au succes nici atacurile dela Mrzl-Vrh-Slyeme. Atacurile cu puteri mari din jur de Flitsch au stagnat. La frontiera Tirolului luptele de artilerie decurg cu vehemență alterată.

Berlin, 29 August. (Oficial).

Frontul apusean. Evenimente marcante n'au obvenit.

Frontul ostic. Spre sud-ost de Kowno, trupele generalului Hindenburg au frânt rezistența rușilor. Pe regiunea păduroasă spre ost de Augustow progresăm. Spre sud la Dombrowa—Grodok—Narewka, trupele arhiducelui de Bavaria, Leopold, au ajuns la Seresow. Rușii își scutesc pozițiile de atacuri cu mii de locuitori, femei, copii, dintre cari involuntari, mulți au fost omorâți de artileria noastră.

Budapesta, 30 August. (Oficial).

Frontul rusec. Ieri armatele lui Pflanzer-Baltin și ale lui Bothner au ajuns până la Stripa. Inimicul a încercat rezistență, dar pretutindeni a fost respins. În valea râului Koropitz s'a frânt rezistența rușilor. La Seresow armatele lui Bothner au respins pe ruși. Trupele noastre, cari sunt pe Luck, din nou au cucerit teren. Au smuls din mâinile rușilor Swimicky și alte comune apărate.

Frontul italian. Italienii ieri au bombardat cu violențe frontul de lângă mare. Cavaleria a încercat să se apropie de pozițiile noastre, dar în tot locul am respins-o. La frontiera Tirolului și Carintiei situația e neschimbată.

Frontul apusean. Nu au obvenit evenimente esențiali.

† Candin Marcu.

În 25 August a. c. „a murit întru bătrânețe bună, bătrân și plin de zile“ (Facere 25, 8) octogenarul econom *Candin Marcu* din Dumitra, care prin hărnicia, eructarea și istețimea sa, udate de harul Domnului, a fost un ales membru nu numai al familiei și comunei sale, ci și al neamului. Tatăl lui, dintre 2 fii, a ridicat pe unul ca preot la altarul Domnului, iar repositul a crescut la școli înalte pe doi dintre cei 4 feciori: pe Păr. canonic Dr. Izidor Marcu și pe Păr. Simeon din Gârbova de jos, îngrijindu-se, ca fiii rămași la economie: Vasile și Ioan să moștenească unul fiecare mai multă avere decât a moștenit el la timpul său. Jertfele ce și le-a impus cu creșterea a lor doi fii,

au fost un îndemn puternic și pentru mulți dintre dumineni, ca să-și poarte fiii la școli și mai ales a fost și este un stimul pentru fiii săi familiați, cari, continuând tradiția familiară, se întrec întru a trece pe pruncii lor peste marginele școlii elementare.

Repositul, pentru onestitatea, dreptatea și blândețea sa a fost stimat și iubit de toți, în un chip deosebit l-a iubit cununa bătrânețelor sale: fiii și fiii fiilor și nepoții după frate, pe cari, a avut fericea, să-i vadă veniți din toate părțile la patul lui de durere, pentru ca să-l mângâie, să-l ajute, să se roage pentru binefăcătorul lor și să primească binecuvântările lui. Adurmitul a fost ca un pom răsadit lângă izvoarele apelor, carele a dat rodul la vremea sa și toate, ori-câte a făcut, au sporit (cfr. Ps. 1.). fiindcă așa se binecuvântă toți cei ce se tem de Domnul. — Cu cuvenită solemnitate a fost înmormântat în 27 August.

Dumnezeu să-i mângâie pe cei întristați, iar repositului să-i facă parte cu ceice au viețnit cu trezvie și cu dreptate și cu bună credință.

Diverse.

Sărbătoarea morții. Sub acest titlu d. A. Cotruș publică un volumaș de versuri 62 pagini în tipografia „Concordia“ din Arad.

Sunt inspirații reușite a zilelor noastre, în cari atrocitățile războiului se resfrâng prin prisma unui talent care promite.

Reproducem în numărul de azi al foiletonului nostru trei din poeziile acestui volum, pe care îl recomandăm, ca o lectură bună și actuală.

„M'am înșelat!“ Este o exclamare ce se aude acum des în discuțiile politice din România. Infrângerea teribilă a rușilor a zdruncinat multe convingeri în România, cari credeau că acțiunea Rusiei contra Austro-Ungariei, prin invaziunea în Carpați va avea succes. Acum văd că s'au înșelat. Aceasta o exprimă și deputatul guvernamental Em. Dan, în articolul său „După un an“ publicat în „Universul“ de Sâmbătă 1 August st. v. din care extragem următoarele:

Înainte chiar de căderea Lembergului, dar mai cu seamă după căderea lui, am fost de părere că trebuie să ieșim din neutralitate.

Recunosc că m'am înșelat și că am făcut bine așteptând un prilej mai bun.

M'am înșelat și eu ca mulți alții, căci cine ar fi crezut că armata rusă, după 9 luni de eforturi și jertfe enorme, va pierde în 3 luni nu numai ceea ce câștigase, dar încă una din cele mai importante linii de apărare din interiorul țării? A trebuit să asistăm la retragerea rușilor dincolo de linia Varșovia-Ivangorod. Și dacă la împrejurarea de mai sus, care fără îndoială este hotărâtoare, mai adăugăm dificultățile tratativelor diplomatice, nesiguranța dinspre frontul bulgar și greutatea de aprovizionare cu munițiuni, Dardanelele fiind închise, vedem că aceia cari ne-au îndemnat să nu ieșim din neutralitate, au avut dreptate.

Păziți scrisorile și cărțile din război. Cetim în „Drapelul“: Căpitanul poliției din Lugoj ne trimite spre publicare următoarele: S-a aflat, că agenți ai statelor ostile entrează țeara în scopul de a primi dela

membrii familiilor celor duși în război scrisorilor de pe câmpul de luptă sau copiile lor, sub cuvânt, că scrisorile vor fi tipărite, sau sub alt pretext. Ba oferă chiar și bani, ca să-și ajungă scopul. Scrisorile se întrebuințează anume spre a stabili locul unde se află singuratic corpuri de armată și spre a socoti pierderile și mutările trupelor. Iavit publicii, că îndată ce i-s'ar face asemenea propuneri, sau ar afla despre așa ceva, să le anunțe îndată la oficial polițial.

Dăruire pentru „Masa studenților“ și pentru „Fondul studenților morboși“:

Lazar Stupineau preot în Fiscut a dăruit, în amintirea neuitărilor săi părinți Gerasim și Mina și a iubitei sale soții Maria, câte 5 coroane la „Masa studenților“ și la „Fondul studenților morboși“, laolaltă 10 cor. *Diracțiunea gimnazială.*

Interesele Rusiei divergează de ale României. În ziarul „Universul“ generalul Soinescu despre ținuta României publică următoarele: Fiindcă Rușii văd în România o stâncă, de care se lovesc nizuințele lor spre Dardanele, ni-se impune, să ne alăturăm la Germania, Austro-Ungaria și de Turcia. Aceste sunt și interesele Bulgariei și ale Greciei ca laolaltă cu România să oprească înfaptuirea principiilor Țarului, Petru cel mare.

Situația în Moscova. „Uniunea Telegrafică“ anunță, că în Moscova din nou sunt turburări. Poliția a lansat așise prin cari se interzice circulația pe anumite străde începând dela orele 8½ seara. Față de contravenienți poliția va uza arma. E interzisă vinderea armelor și sunt oprite întrunirile particulare. Toate monumentele de artă, picturi, să transpoartă în interiorul țării, asemenea și tezaurul.

Câte fortărețe mai au rușii. Căderea fortăreței Brest-Litowak, în 27 crt. din Polonia rusească, unde sunt cele mai moderne fortificații europene, aduce cu sine și căderea imediată a celorlalte fortificații ce sunt construite la Grodno și Bieloostok. Dintre acestea Bieloostok e împreșurat de jumătate, iar Grodno e greu amenințat, așa că căderea lor e chestie de câteva zile.

Necrolog. † *Ana Man n. Vladuțiu* preoteasă văduvă, în noaptea de 6 spre 7 l. c. la ora 1, provăzută cu ss. sacramente ale muribunzilor și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului în al 72-lea an al etății și al 41-lea al văduviei pline de suferințe și năcazuri. În mormântarea a avut loc în Turda, în 9 l. c. la orele 2 d. a. O deplâng cele patru fete, nepoți și numeroasele rudenii.

Odihnească în pace!

Posta Administrației.

Am primit și chitam abonamentele dela: *Casina, Abrud, Sânmărtinul sărat* pe 1915 sem. 2-lea. — *Mirislău* pe 1913 și 1914. — *Görgényorsova* pe 1915. — *Tasnádszilvás* pe 1915 sem. 1-ia. — *Satșugatag* pe 1915. — *Krassóviszák, Lechința de Mureș, Tohanul vechiu* pe 1915 sem. 2-lea. Mulțămita publică din iarnă scuzați, că nu s'a putut publica fiind prea lungă și cadrul foii de tot îngust. Apoi sunt lucruri, ce nu pot sa intereseze întregul cler al provinciei noastre și trebuie să dăm loc altor chestiuni mai de importanță. Iară manuscrisele nefolosite nu se înapoiază dela nici o foaie; n'are omul nici răgaz, nici spese pentru aceste.

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Augustin Gruița.

Nr. 5200—1915.

Concurs la stipendii.

Prin aceasta publicăm concurs până în 15/2 Septembrie 1915 inclusive pentru următoarele stipendii:

I. Din fundațiunea „Constantin Alutan“.

Doze (2) stipendii de câte 120 cor. folosite în anul scol. 1914/15 de Baciu Pompeiu gimn. cl. VII. Năsăud, și Valeriu fuga, gimn. cl. III. Zelau. — destinate pentru tineri români gr.-cat. studenți la gimnaziu, școli reale, comerciale, universitate, politehnică, agronomie, preparandie etc.

Consăngenii fondatorului au preferință.

II. Din fundațiunea „Lazar Baldi“.

Doze (2) stipendii de câte 200 cor. folosite în anul scol. 1914/15 de Simeon Hățiegan gimn. cl. VIII. Blaj, și Alexandru Rusu gimn. cl. VIII. Blaj, — destinate, pentru studenți gimnaziști români gr.-cat. din comitatul Clujului. — Consăngenii fondatorului au preferință și dacă sunt din alte comitate.

III. Din fundațiunea „Alexă Bidian“.

Din venitele acestei fundațiuni se vor împărți stipendii adecvate tuturor nepoților din frați ai fondatorului și în locul al doilea băieților și fetițelor înrudiți cu fondatorul prin sânge până la al patrulea (IV) grad, născuți din căsătorie creștinească, fără conșiderare la natura studiilor ce le urmează, — nu vor fi eschiși dela stipendii nici aceia, cari învăță măiestrii.

Pot însă concura în senzul §. 21 din literile fundamentale și alți studenți ori industriași români gr.-cat., în linia primă din comitatul Clujului, actualul cerc administrativ al Mociului, constituit din comunele: Bărei, Băgaciu, Giulatelec, Marocaza, Sava, Imbuz, Petea, Leghiu, Palatca, Mociu, Chiseu, Ghiriș, Tothaza, Bothaza, Berchieșiu, Frata, Sopor, Juriu, Aruncuta, Suatul de jos, Suatul de sus, Calian, Jucul inferior, Jucul superior, Jucul nobil, Vișa și Gadalin, dacă dovedesc purtare morală necescepționabilă și progres cel puțin îndestulitor. Sunt preferiți cei originari din comuna Sava.

IV. Din fundațiunea „Timoteiu Cipariu“.

1. Un (1) stipendiu de 200 cor. folosit în anul scol. 1914/15 de Mateiu Cipariu, cl. VIII. Blaj.

2. Doue (2) stipendii de câte 100 cor. folosite în anul scol. 1914/15 de Alexandru Socol VII. cl. gimn. și Aurel Linlea VIII. cl. gimn. Blaj.

V. Din fundațiunea „Petru cav. Ioanette“.

Doze (2) stipendii de câte 200 cor. folosite în anul scol. 1914/15 de Ioanette Iosif gimn. cl. IV. Brad și Ioan Ioanette gimn. cl. VIII. Turda — destinate pentru tineri români, cari vor frecventa clasele gimnaziale ori reale din patrie, începând din prima clasă gimnazială ori reală.

Stipendiile din această fundațiune le pot obține tineri, cari din ambii părinți sunt români, de religiunea gr.-cat. ori gr.-or. din munții apuseni ai Ardealului, din comunele: Câmpeni, Bistra, Certege, Săcătura, Albac, Scărișoara, Neagra, Vidra-de-sus, Vidra-de-jos, Ponorel și Sohodol, — și cari vor dovedi totodată, că sunt născuți din părinți adevărați români.

Descendenții în linie directă din familia Ioanette, constatându-se de capabili și diligenți, vor primi stipendiul cu încetul clasei a IV-a normale sau elementare și au preferință față de alții.

VI. Din fundațiunea „Andrieu P. Liviu“.

Un (1) stipendiu de 100 cor. rămas neconferit în anul scol. 1914/15 din lipsă de concurenți.

Acest stipendiu e destinat pentru studenți români gr.-cat. dela orice școală sau pentru meseriași, — consăngenii de ai fondatorului. Îl pot dobândi și fete.

VII. Din fundațiunea „Ioan F. Negruțiu“.

1. Un (1) stipendiu de 160 cor. folosit în anul scol. 1914/15 de Negruțiu F. Alexandru practicant mașinist Sibiu.

2. Un (1) stipendiu de 120 cor. folosit de Augustin Fărcaș gimn. cl. I. în Gherla.

Aceste stipendii sunt destinate pentru studenți români gr.-cat. dela orice școală. Consăngenii fondatorului au preferință și se pot conferi și fetelor, cari se pregătesc de învățătoare sau pe altă carieră, care le-ar asigura un mod de viață mai independent.

VIII. Din fundațiunea „Iacob Pál“.

1. Un (1) stipendiu de 50 cor. pentru gimnaziști în cl. superioare.

2. Un (1) stipendiu de 30 cor. pentru gimnaziști în cl. inferioare.

La stipendiile din această fundațiune sunt îndreptățiți a concurge numai tineri născuți din ramul gr.-cat. Pál din Szék (comit. Szolnok-Doboka) și din ramul Bosiak sau Borton din Zalasd (comit. Hunedoarei), cari au o calificățiune distinsă, învăță la gimnaziul rom.-cat. din Cluj și sunt săraci.

IX. Din fundațiunea Constantin Papfalvi“.

Un (1) stipendiu de 240 cor. folosit de Iuliu Dancu, gimn. cl. VIII. Blaj, — destinat pentru studenți dela orice școală. Preferință au consăngenii fondatorului, în locul prim cei născuți în Popfalău.

X. Din fundațiunea „Vasile Rațiu“.

1. Un (1) stipendiu de 200 cor. folosit în anul scol. 1914/15 de Maria Vlăsa cl. IV. civ. Blaj, — destinat pentru studenți români gr.-cat. în clasele superioare ale gimnaziului arhiepiscopesc din Blaj sau pentru fetițe din clasele civile ale școlii de fetițe din Blaj. Consăngenii fondatorului au preferință.

XI. Din fundațiunea „Alexandru St. Șuluțiu“.

1. Patru (4) stipendii de câte 800 cor. folosite de Liviu Câmpean și Alexandru

Pop rigorozanți mediciști, de Octavian Deac medicinist an. V. toți trei la universitatea din Budapesta, și Radu S. Albini jurist an. I. la universitatea din București — destinate pentru tineri cari studiază drepturile sau medicina la universitatea din Budapesta sau la vre-o universitate din străinătate.

2. Un (1) stipendiu de 600 cor. folosit în anul scol. 1914/15 de Vasile Desmirean filosof an. III. la universitatea din Budapesta — destinat pentru tineri, cari studiază la vreun institut afară de patrie: tehnică, metalurgică, pedagogie ori științele reale.

3. Cinci (5) stipendii de câte 400 cor., cari au rămas vacante după: Dr. Demetriu Ghișoiu, Aurel Muthu, Iuliu Morariu, Septimiu Aron, Aurel Szabó studenți în drepturi la universitatea din Cluj, — destinate pentru tineri, cari studiază științele juridice la universitatea din Cluj.

4. Șapte (7) stipendii de câte 200 cor., pe cari le-au folosit în anul scol. 1914/15 Iosif Hămbășian, Virgil Laslo, Ioan Lupean, Victor Lațiu, Zaharie Seiceanu, gimn. cl. VIII., Emil Radu gimn. cl. VII. Blaj și Ioan Pinteș gimn. cl. VIII. Turda, — destinate pentru studenți gimnaziști în clasele superioare.

5. Patru (4) stipendii de câte 120 cor., pe cari le-au avut în anul scol. 1914/15 Eugen Călugăr gimn. cl. VII., Remus Hila gimn. cl. VI., Florian Pop gimn. cl. V. în Blaj și Gligor Trif gimn. cl. VI. în Turda — destinate pentru gimnaziști în clasele inferioare.

Studenții înscriși ca ordinari la școlile de mai sus, cari doresc a obține unul din stipendiile aici înșirate, au să dovedească:

a) că sunt români gr.-cat. miseri născuți în Transilvania;

b) că pe lângă purtare morală bună au din studii calculul de eminență!

c) Dintre concurenți vor fi preferiți aceia, cari vor dovedi, că sunt consăngenii cu fondatorul.

XII. Din fundațiunea „Vancea — Cassa arhidiecezană“.

1. Un (1) stipendiu de 600 cor. folosit în anul scol. 1914/15 de Alexandru Pop medic. an. II. la univ. din Budapesta.

2. Trei (3) stipendii de câte 120 cor. folosite în anul scol. 1914/15 de Camil Mera elev curs IV. prep., Teodor Medgyes curs I. prep. în Blaj și Ioan Bozintan elev curs I. prep. în Oradea mare.

La dobândirea stipendiilor din această fundațiune au preferință rudeniile fondatorului, chiar și dacă ar fi născuți afară de Arhidieceza gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș; dela străini însă se cere să fie fii ai acestei arhidieceze.

XIII. Din fundațiunea „Efraim Klein“.

1. Un (1) stipendiu de 360 cor. folosit în anul scol. 1914/15 de Emil Eugen Măcelariu gimn. cl. IV. Blaj.

2. Un (1) stipendiu de 240 cor. folosit în anul scol. 1914/15 de Ioan Popa gimn. cl. VIII. Blaj.

Ambele stipendii sunt destinate pentru studenți la gimnaziul din Blaj. Preferință au studenții din familiile Klein și Munthiul.

XIV. Din fundațiunea „Dr. Simeon Ramontzai“.

1. Doue (2) stipendii de câte 630 cor. folosite în anul scol. 1914/15 de Iuliu Ionașiu student la facultatea de belle arte în Budapesta și Ioan Metea elev la institutul de tehnică din Viena, — destinate pentru studenți la universitate, la politehnică, la academia de pictură din Budapesta și Viena, precum și la academia montană din Selmech și la academia comercială din Viena.

2. Doue (2) stipendii de câte 168 cor. folosite în anul scol. 1914/15 de Ion Prună Receanu med. an. IV. Cluj și Dr. Emil Rebrean jurist Cluj.

Stipendiile de sub p. 2. sunt destinate pentru studenți iuriști la universitatea din Cluj.

3. Doue (2) stipendii de câte 126 cor., pe cari în anul scol. 1914/15 le-au avut Aurel Popp gimn. cl. VIII. Budapesta și Romul Oancea gimn. cl. VIII. Blaj — destinate pentru gimnaziști și studenți la școala comercială.

La stipendiul din această fundațiune sunt preferiți cei nobili de origine.

XV. Din fundațiunea „Gavrilă Vaida“.

Un (1) stipendiu de 140 cor. folosit în anul scol. 1914/15 de Clemente Hossu gimnazist cl. III. Oradea-mare, — destinat pentru studenți dela orice școală, reală, comercială, academie, universitate sau politehnică.

Preferință au descendenții din familiile: Vaida de Soósmező și Fuleovici.

XVI. Din fundațiunea „Ioan Chirilă“.

Interesele disponibile ale fundațiunii acesteia pe anul 1915, în suma de 550 cor. în sensul literilor fundamentale se vor împărți în părți egale între consăngenii fundatorului, cari studiază la vreo școală.

Consăngenitatea se consideră până la gradul al VIII-lea.

XVII. Din fundațiunea „Alexandru Filip“.

Un (1) stipendiu de 200 cor. folosit în anul scol. 1914/15 de Silviu Laslo absolvent al școlii militare din Oradea-mare, destinat pentru studenți la gimnaziu, școală reală ori industrială din patrie, ori la vreo școală militară de cadeti din monarhie. Concurenții vor avea să dovedească cu document legal, cumcă sunt născuți în Transilvania și părțile adnexe și cu atestat dela autoritățile bisericești, că se trag din părinți recunoscuți de români adevărați. Consăngenii fundatorului au preferință.

XVIII. Din fundațiunea „Partenie Moldovan“.

Doue (2) stipendii de câte 100 cor. folosite de elevul an. III. de preparandie din Blaj Alimpu Simu și de Ioan Turcu elev cl. IV. elem. tot în Blaj, — destinate pentru tineri români gr.-cat. dela orice școală, consăngeni cu fundatorul.

XIX. Din fund. „Ioan V. Rusu“.

Un (1) stipendiu de 160 cor. folosit în anul scol. 1914/15 de Ioan Fodor gimn. cl. VII. în Blaj, — destinat pentru tineri

români gr.-cat., cari frecventează vreun gimnaziu, școală reală ori comercială ori vreo școală agronomică.

Dintre concurenți vor fi preferiți consăngenii fundatorului.

XX. Din fundațiunea „Ioan Bob“.

Un (1) stipendiu de 120 cor., folosit în anul scol. 1914/15 de Octavian Pop gimn. cl. VIII în Blaj

XXI. Din fundațiunea „Iosif Tarța“.

Un (1) stipendiu de 140 cor. folosit în anul scol. 1914/15 de Augustin Pinteza elev al curs. III. prep. în Gherla.

Consăngenii fundatorului, nepoții respective descendenții fraților și surorilor carnali ai dânsului, au preferință. Dacă nu se vor afla între concurenți, neamuri de ai fundatorului, vor fi luați în seamă și alți tineri.

XXII. Din fundațiunea „Ferdinand Hirsch“.

Un (1) stipendiu de 800 cor. folosit în a. scol. 1914/15 de Dr. Ioan Rusu medic.

La stipendiul acesta pot concura tineri români, cari studiază la gimnaziu, școală reală sau școală agronomică și sunt născuți în comunele următoare: Turda, Coșand, Tur, Reditu, Comișig, Banabic, Aiton, Sânmărtinul-deșert, Ceanul-deșert, Ceanul-mare, Agârbiciu, Mischiu, Sându, Petridul-de-sus, Petridul-de-mijloc, Petridul-de-jos, Berchiș, Măgura, Schiopi (Pusztagegeres), P.-Sâncraiu, Surduc, Bicalat, Iara-inferioară, Agriș (Ruhaegres), Băișoara, Muntele Băișoarei, Ocoliușul-mic, Ocoliușul-mare, Runc, Cacova, Săcel, Lita maghiară, Lita română, Filea-de-jos, Filea-de-sus, Ciurila, Seliște, Micuș, Hășmaș, Muierău (Magyaroság), Șutu, Silvașul maghiar, Indol, ca unele cari odinioară au format cesaroregeasca pretură a Turdei sub prezidența fericitului fundator.

Concurenții în toate fundațiunile înșirate până aci în 22 pozițiuni, au să alăture la suplicile lor scrise și subscrise cu mâna proprie în l. română: testimoniu scolastic în copie autentică, carte de botez, iar nu carte de nașterea sub risicul de a nu căpăta stipendiu, atestat de paupertate, atestat medical și pentru dovedirea consăngenității cu fundatorul, au să alăture atestat dela respectivul oficiu parohial, care să cuprindă tabela genealogică exact dedusă. Sunt datorii mai departe să numească expres institutul, la care vor studia în anul scol. 1915/16, și să determine apriat suma și soiul stipendiului, pentru care suplică. Suplicile, cari nu vor corespunde cerințelor aci înșirate, nu vor fi luate în considerare.

XXIII. Din fundațiunea „David Br. Ūrsu de Margina“.

Doue (2) stipendii de câte 200 cor., remase vacante în anul scol. 1914/15 în lipsă de concurenți.

Concurenții la aceste stipendii au să dovedească cu carte de botez, că sunt români gr.-cat., născuți în vre-una din comunele arondate în comitatele: Făgăraș, Sibiu, Hunedoara, — cu atestat de frecventare, că sunt școlari în clasa I a gimnaziului gr.-cat. din Blaj, iar fetele, că fre-

cventează la școala de fete din Blaj, că au purtare morală bună și progres bun în studii, și că sunt sau pot fi susceptivi în Seminarul jumimii române gr.-cat. studioase în Blaj, iar fetele în Internatul de fete din Blaj.

XXIV. Din fundațiunea de alumnate a Internatului Vancean de fete din Blaj.

Patru (4) alumnate de câte 100 cor., cari în anul scol. 1914/15 au fost folosite de Emilia Nilca cl. IV., Lucreția Moldovan cl. IV., Petronela Bucur cl. IV. și Matilda Silvia Măcelariu cl. II. a școlii civile de fete din Blaj.

Suplicantele pentru aceste alumnate au să întrunească și să dovedească următoarele condițiuni:

a) că sunt române gr.-cat., misere, născute în arhidieceză;

b) că pe lângă purtarea morală bună au din studii calculi buni;

c) că sunt inmatriculate ca eleve ordinare în școala gr.-cat de fete din Blaj și sunt primite în Internatul Vancean de fete;

d) preferință vor avea fetele de preoți din arhidieceză.

XXV. Din fundațiunea „George Vișa“.

1. Un (1) stipendiu de 400 cor. folosit în anul scol. 1914/15 de Marin Fodor gimn. cl. VI. în Blaj, — destinat pentru copiii, cari cercetează despărțămintele superioare ale școlilor medii sau astfel de școli, cari stau pe acelaș nivel cu școlile medii.

2. Un (1) stipendiu de 600 cor. folosit în an. scol. 1914/15 de Iosif Lobont tehn. an. IV. la politehnicul din Budapesta, destinat pentru tinerii, cari urmează studii superioare academice.

3. Un (1) stipendiu de 1200 cor. folosit în anul scol. 1914/15 de Liviu Ivașco student al academiei comerciale superioare din Viena. Acest stipendiu se va da acelu tiner, care va dovedi o purtare morală ineseptionabilă, își va fi terminat studiile cu succes și ar dori să-și perfecționeze studiile în străinătate. Intrucât între rudeniile lui George Vișa nu s'ar afla un astfel de concurent sau acela n'ar fi demn pentru acest stipendiu, acesta se va da unui tiner român gr.-cat. ori gr.-or. Acest stipendiu numai astfel de tineri gr.-cat. sau gr.-or. il vor putea câștiga — bine înțeles preferite fiind între cei egali, rudeniile fundatorului — cari terminându-și studiile au dovedit față de acele studii un interes deosebit și cari prin succesul eminent ce l-au avut în institutele de învățământ din patrie sau pe tărâmul studiilor de specialitate, se dovedesc într'adevăr vrednici de acest stipendiu.

Acest stipendiu unul și acelaș tiner nu-l poate avea mai mult decât doi ani de zile și e dator, ca la sfârșitul fieștecării an să-și justifice progresul făcut în studii, în chipul cum va dispune Capitlul din caz în caz.

Stipendiile de sub 1. 2. se vor conferi acelor tineri sau fete aparținătoare la familia lui George Vișa, cari vor dovedi purtare morală și progres în studii.

Blaj, din ședința consistorială ținută la 17/4 August 1915.

Victor Mihályi, m. p.
Arhiep. și Mitr. de Alba-Iulia și Făgăraș.